

ZON, ZEE EN ZALIGHEID IN
HET OCCITAANSE LAND

DE ZIEL VAN DE LANGUEDOC

WAT TYPISCH BOURGOGNE OF BORDEAUX IS, DAAROVER ZIJN WIJNDRINKERS HET WEL EENS. MAAR WAT IS NOU EEN TYPISCHE LANGUEDOC-WIJN? WINELIFE MAAKT EEN RONDJE DOOR DE ZUID-FRANSE STREEK EN DOET EEN POGING DE ZIEL VAN DE BEKEND E SLOBBER TE VANGEN.

TEKST RENÉE SALOME

Het is oogsttijd en bij wijnproducent Collines du Bourdic rijden tractors vol druiven af en aan. Eerst worden ze in hun geheel gewogen, daarna wordt de vrucht gelost in een enorme metalen bak. Daarin draait een reusachtige schroef rond, waarin de druiven hun eerste dans maken. Dat speelt zich buiten af. Binnen ratelen en pruttelen machines, er loeit een sirene en verderop sproeit water. Er is overal bedrijvigheid, waar je ook kijkt: binnen, buiten, diep onder je voeten en hoog boven je hoofd. De coöperatie verwerkt hier jaarlijks 40.500 ton druiven. 1500 ton per dag. 'Glasje proeven?', vraagt directeur Stéphane le Drean. Uit een enorm roestvrij stalen vat tapt hij troebel

druivensap; de oogst van gisteren. Het is chardonnay, geurloos (de geuren komen pas na vinificatie) en zoet. En dat is goed, want de suikers worden straks omgezet in alcohol. Extra leuk om daarna de wijnen van Bourdic te proeven! Tachtig procent van de hier gemaakte wijn wordt *en vrac* (in bulk) doorverkocht aan handelaren, van de rest worden vier productlijnen gemaakt. Wordt het idee fixe van de Languedoc als leverancier van goedkope slobbers hier bevestigd? Ja en nee. Want hoewel het gros van de wijn direct wordt doorverkocht, blijkt er wel degelijk oog voor kwaliteit te zijn. De witte Prestige 2015 heeft zelfs een kartonnen flessenhalsje om; die is bestempeld tot 'Collection-wijn 2016' door kwaliteitskeurmerk Pays d'Oc.

PAYS D'OC

230 coöperaties in de Languedoc vallen onder de IGP Pays d'Oc (Indication Géographique Protégée, de vroegere Vin de Pays). Pays d'Oc is dus geen streek! Die vroegere 'landwijnen' waren nooit de hoogvliegers, maar wel gewoon lekkere wijntjes – en soms zat daar dan een echte topper tussen voor een prikkie. Maar, eerlijk is eerlijk, het beoerde imago van de Languedoc-wijnen was niet geheel onterecht. Dus maakten Jacques

IN DE WIJN RUIK JE ZUID-FRANSE TIJM EN ROZEMARIJN

Gravegeal en Robert Skalli zich in 1987 sterk voor een nieuw kwaliteitskeurmerk en richtten 'Vins de Pays d'Oc' op met nieuwe regels waarbij de nadruk, hoe on-Frans, op de druif kwam te liggen in plaats van op de wijngaard, zoals in de Bourgogne, of op het château, zoals in de Bordeaux. En dat werpt z'n vruchten af! De Pays d'Oc-wijnen zijn zeer gewild in Nederland, dat zelfs de tweede belangrijkste markt voor deze gereguleerde landwijnen is. Het heeft alles te maken met de prima prijs-kwaliteitverhouding. En dat is een typisch kenmerk van Languedoc.

WIJN EN OESTERS OP EEN CATAMARAN

De streek Languedoc-Roussillon strekt zich uit langs de Middellandse Zee en ook bij de kust bezoeken we een coöperatie: Les Costières de Pomerols. Op de drukste dag van het jaar worden we er hartelijk ontvangen door Joyce Arends. 'De oogst is laat dit jaar, dat komt omdat er geen regen gevallen is. Gelukkig komt er nog wat dauw van het nabijgelegen Étang de Thau.' Deze lagune voorziet niet alleen de druifjes van extra voeding, maar is ook een waar oesterparadijs, en niet geheel toevallig ook de plaats waar we straks de wijnen van Beauvignac, een van de merken van de coöperatie, zullen proeven. Maar eerst krijgen we een rondleiding door de wijnmakerij. Onze groep bestaat uit louter vrouwen en trekt veel bekijks. 'Dertig jaar geleden was het vrouwen nog verboden hier op de werkvloer te komen', vertelt Joyce. 'En eigenlijk mag je hier nog steeds geen rok dragen. Dat leidt de mannen maar af!' Op naar de proeverij dan. Die vindt zoals gezegd plaats op het Étang de Thau. Op een catamaran! De flessen staan klaar in een bad ijs, de oesters liggen ernaast. Directeur Joël Julien heet ons welkom in het Engels met een zware Franse tongval. 'Zies oysterz' liggen tien maanden lang lekker te worden in het zoute badje van de lagune, zijn er zujuist uitgeplukt en worden ter plekke open gestoken om ons te bevestigen wat we allang wisten: dat zilte oesters en de immer frisse, droge witte Picpoul de Pinet een verrukkelijke combinatie vormen. De picpoul-druiven voor deze wijn zijn ternaauwernood rijp voor ze geoogst worden, en hun smaak wordt sterk beïnvloed door de kalkrijke bodem rond het plaatsje Pinet - en natuurlijk de zee. Zon, zee en zaligheid; ook dat is de Languedoc.

CREATIEVE VRIJHEID

Het zijn niet alleen coöperaties die de wijnen van de Languedoc maken. Juist kleine, onafhankelijke wijnboeren kunnen er wat van. Zo ook Gilles Palatan, die vol passie vertelt over zijn familiebedrijf Domaine d'Aigues Belles. 'Gisteren hebben we de grenache geplukt. Ik zag het direct: het is een prachtige oogst!' Maar

eigenlijk maakt Palatan het liefst witte wijnen en rosé. 'Je vindt al zat goede rode wijnen in de Languedoc. Dus is het een grotere uitdaging om een mooie witte te maken.' Daarin schuwt hij het experiment niet: hij heeft onlangs vermentino aangeplant, naar aanleiding van een reis naar Corsica. Dat is nou zo leuk, ontdekken we in deze wijnstreek: de creatieve vrijheid hier! Er zijn wel 56 (!) druivensoorten die worden gebruikt in de Languedoc. De populairste van dit moment? Pinot noir, cabernet sauvignon, merlot, syrah, mourvèdre, grenache, chardonnay, sauvignon blanc, pinot gris, muscat en viognier. Palatans witte wijn, simpelweg 'Le Blanc' genoemd (100% chardonnay) is supersubtiel, heel licht en fijn, zelfs lieflijk, met een lange afdronk. Een chique dame. Palatin: 'In de Languedoc heb je veel meer vrijheid dan in bijvoorbeeld de Bourgogne. Je kan je creativiteit hier goed kwijt. We moeten hard werken om ons imago van goedkope bulkwijnen van ons af te schudden, maar de vrijheid is fijn!'

VOORUITGANG, MENSEN!

'De Languedoc als wijngebied is moeilijk uit te leggen', vindt wijnmaker Laurent Miquel. 'Het is een streek van verschillen. Alle wijnmakers hebben verschillende ideeën, verschillende verhalen, verschillende doelen. Het is een spannend gebied, want je kan hier maken wat je wilt. Je kunt naar hartelust experimenteren. Dat brengt risico's met zich mee, zeker, maar de voldoening is groot als het lukt! Het is avontuurlijk, maar zwaar en vermoeiend. Soms zou ik willen dat ik wijn maakte in de Champagne. Daar komen de mensen vanzelf wel op af. Wij moeten daar heel veel moeite voor doen. Er is geen recept voor succes in de Languedoc.' Waar veel wijnmakers (en misschien wel meer consumenten) vallen voor 'hoe het vroeger ging', 'handgeplukt' en 'authentiek', is Miquel erg enthousiast over alles dat de moderne technologieën te bieden hebben. 'Met de hand plukken? Voor de Languedoc is de mogelijkheid om machinaal te oogsten een zegen! Het heeft onze wijnbouw compleet veranderd, want nu kunnen we 's nachts, in de koelte, oogsten.' Ook irrigeren is hier inmiddels toegestaan. 'Logisch,' vindt Miquel, 'want het wordt hier steeds heter. En waar hebben we het eigenlijk over? Het is maar water!' De wijnmaker denkt gewoon erg pragmatisch: 'Die

- 240.000 ha** wijngaard in de Languedoc
- 120.000** daarvan produceren Pays d'Oc
- 13,6 miljoen** hectoliter
- 29%** van de Franse wijn komt hiervandaan
- 47%** rood
- 29%** rosé
- 24%** wit
- 1200** onafhankelijke wijnproducenten
- 230** coöperaties
- 88%** bulkwijn
- 56** druivensoorten

HET ZONNETJE IN HUIS?

Veel van de wijnen van de bezochte huizen zijn ook in Nederland verkrijgbaar:

BEAU VIGNAC | PICPOUL DE PINET 2015

Fris, droog, levendig, zacht en sappig met citrusfruit [grapefruit]. Komt in de typische 'bouteille Neptune'; de flessenhals heeft golfjes.
€ 7,25 | COLARIS.NL

DOMAINE D'AIGUES BELLES | CUVÉE LE BLANC 2011

Palatan maakt het liefst witte wijn, zoals deze Chardonnay in de stijl van Bourgogne. Biologisch, maar niet gecertificeerd. Heel licht en fijntjes - de wijn heeft maar drie maanden op nieuw hout gelegen - met een lange afdronk.
€ 12,15 | VERKRIJGBAAR VIA JOOP@WIJNVANJOOP.NL

CHÂTEAU DE PENNAUTIER | L'ORANGERAIE DE PENNAUTIER ROSÉ 2015

Rood, wit, rosé... In de Languedoc vind je alle kleuren van de wijnregenboog. Deze rosé is lichttroze, bloemig en fris.
€ 7,10 | OKHUYSEN.NL

LAURENT MIQUEL | L'ARTISAN LANGUEDOC 2013

Syrah en grenache, kruidig en sappig. Het doel was om een frisse en kruidige wijn te maken waarin je de garrigue kunt terugvinden, zoals tijm en rozemarijn. En dat is heel aardig gelukt!
€ 9,95 | WIJNKRING.NL

oude wijnmakers vinden dat alles moet gaan zoals het altijd ging. Vooruitgang, mensen! Binnen die vooruitgangsgedachte maakte Miquel een wijn waarin hij de geuren en smaken van de Languedoc wilde vangen, l'Artisan Languedoc genaamd. 'De waslaag op de druiven bevat alle aroma's van de garrigue (de mediterrane vegetatie hier op de kalkgronden, red.) Dat is echt iets van ons, dat kun je niet namaken in China!'

LEKKER WIJF MET BALLEN

Weleens bedacht waar de huiswijnen van De Bijenkorf, de Hema en de Jumbo vandaan komen? Precies, van die goeie ouwe Languedoc! Nog preciezer: van Madame Vialade. We bezoeken haar in Château Ciceron, in het hart van Corbières. Wijn zit in haar bloed. Haar grootvader Clément investeerde de 5000 francs die hij kreeg voor het beschermen van een hoge pief tijdens de oorlog, in de eerste familiewijngaarden. Haar vader Jean leerde haar alles over de Occitaanse identiteit van de mensen, de grond en de wijnen. Madame Vialade: 'Natuurlijk heb je Bordeaux en

ER ZIJN WEL 56 (!) DRUIVENSOORTEN DIE WORDEN GEBRUIKT